

Uzasadnienie odstąpienia od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

1. Charakter działań przewidzianych w GPR

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030 jest dokumentem strategicznym o charakterze lokalnym określającym działania i kierunki rozwoju na rzecz poprawy jakości życia. Są one podejmowane przez samorząd oraz wszystkich interesariuszy, w tym mieszkańców, przede wszystkim obszaru rewitalizacji, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy władzy publicznej, a także podmioty prowadzące działalność gospodarczą i społeczną w wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Plan działań obejmuje sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Zaplanowane działania mają za zadanie wyprowadzić obszary zdegradowane ze stanu kryzysu, a także stworzyć warunki do ich zrównoważonego rozwoju. Celem programu jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz sposobu zagospodarowania terenów Gminy, a także aktywizacja społeczna, w szczególności na terenie rewitalizowanym.

GPR został opracowany przez zespół ekspertów Lubelskiej Akademii Rozwoju Sp. z o.o. we współpracy z władzami gminy, pracownikami jednostek samorządowych, przedstawicielami instytucji społecznych, publicznych, a także środowiska gospodarczego, organizacji pozarządowych i mieszkańców gminy. Dołożono również staranności aby zagwarantować możliwie szeroki i nieograniczający dostęp społeczeństwa w procesie jego opracowania.

Na wskazanych w procesie delimitacji terenach zdegradowanych wyznaczono obszar rewitalizacji. Wybór obszaru został podyktowany dwoma zasadniczymi kryteriami. Bazując na art. 10 ustawy o rewitalizacji przyjęto, że aby ustanowić obszar rewitalizacji musi on spełniać łącznie dwa warunki:

- 1) cechować się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej i przynajmniej w jednej z wybranych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej,

- 2) cechować się istotnością dla rozwoju lokalnego.

Definiując projekty rewitalizacyjne dołożono starań, aby cechowały się one kompleksowością i podejściem zintegrowanym. Cele dokumentu zostały wyznaczone w oparciu o analizę problemów, wyzwań i potencjałów, przed jakimi stoi dany obszar. Tym samym GPR zawiera działania uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny oraz środowiskowy obszaru rewitalizacji zgodnie z przeprowadzoną diagnozą.

Potrzeby obszaru rewitalizacji:

- Integracja społeczna i aktywizacja lokalnej społeczności – szczególnie osób starszych, rodzin z problemami społecznymi i osób wykluczonych.
- Tworzenie nowych miejsc pracy i wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez rozwój terenów inwestycyjnych oraz usług.
- Zwiększenie dostępności infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej, co pozwoli na poprawę jakości życia mieszkańców.
- Poprawa infrastruktury technicznej, w tym modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej, jako warunek niezbędny dla realizacji dalszych inwestycji.
- Zwiększenie dbałości o środowisko naturalne, w tym poprawa jakości powietrza oraz stworzenie nowych przestrzeni zielonych i rekreacyjnych.

Obszar rewitalizacji w Gminie Jastków obejmujący część sołectw: Panieńszczyzna, Tomaszowice Wieś, Dąbrowica, Sieprawice, Jastków, Józefów Pociecha, Tomaszowice Kolonia, Snopków, Płusowice Kolonia, zajmuje 5,76% powierzchni gminy oraz jest zamieszkiwany przez 5,58% mieszkańców. Tym samym teren poddany działaniom rewitalizacyjnym mieści się w normach założonych w ustawie o rewitalizacji, tzn. nie jest większy niż 20% powierzchni gminy, a ludność go zamieszkująca nie przekracza 30% wszystkich mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji stanowi część obszaru zdegradowanego oraz nie został podzielony na podobszary. Został wybrany jako przestrzeń, która ma kluczowe znaczenie dla realizacji polityk publicznych, takich jak: zwiększenie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę warunków mieszkaniowych, dostępności usług publicznych i rozbudowę infrastruktury, ożywienie gospodarcze przez przyciągnięcie inwestycji i rozwój przedsiębiorczości, tworzenie spójności społecznej w gminie, przeciwdziałanie migracji oraz promowanie aktywności lokalnej społeczności, przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizacji wpłynie pozytywnie na całą gminę, zarówno poprzez bezpośrednie efekty rozwojowe, jak i pośrednie, takie jak poprawa wizerunku gminy oraz zwiększenie jej atrakcyjności. Sołectwa, które włączono w obszar rewitalizacji charakteryzują się zbliżonymi problemami społecznymi, gospodarczymi i przestrzennymi, co uzasadnia ich wspólne objęcie programem rewitalizacji. Wybrane sołectwa wykazują podobne wyzwania, takie jak degradacja infrastruktury, ograniczone możliwości rozwoju gospodarczego czy problemy społeczne. Przedsięwzięcia infrastrukturalne korespondują z planowanymi działaniami społecznymi, które razem będą stanowiły kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane na danym obszarze sfery problemowe i staną się źródłem szerszego oddziaływania. Obszar rewitalizacji w Gminie Jastków wymaga szeroko zakrojonych działań naprawczych. Konieczna jest poprawa jakości infrastruktury technicznej i drogowej, zwiększenie dostępności usług publicznych oraz rozwój transportu zbiorowego. Rewitalizacja powinna być realizowana w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem potrzeb lokalnej społeczności i zasad zrównoważonego planowania przestrzennego. Problemy społeczne są ściśle powiązane z kryzysami w sferach gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Diagnozy wskazują na potrzebę kompleksowych działań rewitalizacyjnych w sferze społecznej, obejmujących zarówno poprawę dostępu do usług społecznych i kulturalnych, jak również działania aktywizujące społeczność lokalną i przeciwdziałające marginalizacji. Obszar rewitalizacji wyróżnia się strategiczną lokalizacją, rozwiniętą bazą administracyjno-usługową, bogatym dziedzictwem historyczno-kulturowym, atrakcyjnym krajobrazem, aktywną społecznością oraz umiarkowanym potencjałem gospodarczym i przestrzennym. Te atuty, choć częściowo ograniczone przez stan degradacji, tworzą solidną podstawę dla kompleksowej rewitalizacji. Jak wykazała przeprowadzona analiza dokumentów strategicznych i planistycznych gminy, GPR jest osadzony jako istotny element całościowej wizji jej rozwoju. Jest on zbieżny z innymi dokumentami nie tylko na poziomie celów strategicznych, kontekst ten jest dużo szerszy i realizacja GPR będzie przyczyniała się do osiągnięcia celów strategicznych wymienionych w innych dokumentach.

1. Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko:

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków nie przewiduje realizacji projektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a czas oddziaływania planowanych projektów inwestycyjnych winien ograniczyć się do czasu wykonywanych prac.

Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- 1 Rewitalizacja Szkoły Podstawowej w Płouszowicach
- 2 Utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Dąbrowicy wraz z rozbudową zaplecza socjalnego i infrastruktury towarzyszącej.
- 3 Rekonstrukcja wysypiska śmieci i stworzenie toru motocross), toru pumptrack wraz z elementami skatepark
- 4 Rewitalizacja budynków w celu utworzenia Centrum Kultury i Tradycji w Dąbrowicy
- 5 Rewitalizacja boiska w Snopkowie
- 6 Rewitalizacja budynku Pawilonu Handlowego
- 7 Rewitalizacja budynków dawnego kółka rolniczego – utworzenie Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego
- 8 Rewitalizacja świetlicy wiejskiej i pomieszczeń OSP
- 9 Ścieżka dydaktyczna łącząca pałac z zalewem – śladem Budnych
- 10 Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Jastków
- 11 Lepsza Edukacja w Gminie Jastków
- 12 Przedszkole marzeń- nowoczesna edukacja przedszkolna w Gminie Jastków
- 13 Rewitalizacja budynku dawnego miejsca skupu inwentarza żywego
- 14 Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Snopkowie

Nazwa przedsięwzięcia uzupełniającego:

Rozwijanie zintegrowanego wsparcia dla osób starszych – Kluby Seniora
Zapobieganie patologiom społecznym na terenie Gminy Jastków

Zakłada się, że każde z przedsięwzięć podstawowych może być etapowane oraz poszczególne przedsięwzięcia mogą być łączone, realizowane łącznie w części lub w całości. W załączonym do wniosku GPR umieszczono szersze omówienie każdego przedsięwzięcia.

Obszar rewitalizacji stanowi społeczno-ekonomiczne i kulturalne serce gminy Jastków, charakteryzujące się bogatym dziedzictwem historycznym, naturalnym i społecznym. Nie przewiduje się występowania oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych. Realizacja niektórych projektów będzie mogła spowodować czasowy wzrost liczby odpadów, zapylenia, zmianę klimatu akustycznego a także wystąpienie niskich emisji zanieczyszczeń powietrza (spaliny) głównie w związku z pracami ziemnymi, wzmożonym ruchem samochodów, w ilości nieprzekraczającej obowiązujących norm. Przy zachowaniu odpowiedniej organizacji placów budowy i zaplecza socjalnego elementy środowiska naturalnego narażone na negatywne oddziaływanie krótkotrwałe wrócą do stanu poprzedniego po zakończeniu prac. Na etapie realizacji programu powinna następować bieżąca weryfikacja, czy między przedsięwzięciami nie występują powiązania wymagające co najmniej koordynacji, których nie zidentyfikowano przy formułowaniu programu. Poprzez analizę przedsięwzięć komplementarnych drogą uzgodnień dokonywać się będzie doskonalenie kształtu i zakresu projektów, optymalizacja ich harmonogramów czy też podjęcie ustaleń o potrzebie koordynacji technicznej i merytorycznej konkretnych przedsięwzięć na etapie ich wdrażania. Wszyscy uczestnicy tych procesów zobowiązani będą do uwzględniania w swych działaniach potrzeby prawidłowej integracji przedsięwzięć. Aby zapewnić jak najmniejszą ingerencję projektów inwestycyjnych w środowisko, w trakcie realizacji prac będą przestrzegane obowiązujące normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz przepisy BHP, a także zostanie zapewniona ochrona dla osób oraz własności publicznej poprzez unikanie uciążliwości, skażenia środowiska i hałasu. Prognozuje się, że inwestycje przewidziane do

realizacji ze względu na usytuowanie oraz rozwiązania ochronne zastosowane na etapie eksploatacji, nie powinny mieć negatywnego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi. Zakłada się, że na etapie eksploatacji dzięki zastosowanym rozwiązaniom chroniącym środowisko na terenie otaczającym planowane inwestycje standardy jakości środowiska zostaną dotrzymane.

Projekty przyczynią się również do poprawy estetyki krajobrazu. Pozytywne oddziaływanie na człowieka wynikać będzie z łatwiejszego dostępu do usług, aktywizacji poszczególnych grup społecznych oraz wzrostu atrakcyjności gospodarczej odnawianych terenów. Poprawa wyglądu obszaru rewitalizowanego wywoła korzystny efekt wizualny, a zasoby przyrodnicze zostaną zachowane dla przyszłych pokoleń.

Należy pamiętać, że GPR to przede wszystkim działania w sferze społecznej, a przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym przewidziane w ramach realizacji GPR, będą zgodnie z przepisami poddane procedurze oceny oddziaływania na środowisko.

3. Cechy obszaru objętego opracowaniem:

Obszar rewitalizacji nie pokrywa się z obszarami chronionymi – Natura 2000. Na terenie planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie ma również pomników przyrody, terenów parków krajobrazowych ani rezerwatów. Realizacja projektów uwzględnionych w GPR, ze względu na ich charakter, nie wpłynie negatywnie na zachowanie powiązań przyrodniczych, w tym na spójność przedmiotowego obszaru. Dokument odnosi się w szczególnym stopniu do warstwy społecznej i większość zawartych w nim działań pozostanie bez znaczącego wpływu na środowisko naturalne. Przedsięwzięcia inwestycyjne lub społeczne mają zapobiegać zdiagnozowanym na obszarze problemom, takim jak wykluczenie społeczne czy niski poziom przedsiębiorczości. Proces rewitalizacji obejmuje wybrany obszar gminy i ma na celu poprawę infrastruktury i zwiększenie dostępności do poszerzonego zakresu usług publicznych oraz działań społecznych czy kulturalnych dla wszystkich użytkowników. Przedsięwzięcia infrastrukturalne korespondują z planowanymi działaniami społecznymi, które razem będą stanowiły kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane na danym obszarze sfery problemowe i staną się źródłem szerszego oddziaływania. Przyjęto założenie, że działania o charakterze infrastrukturalnym będą stanowiły siłę napędową realizacji projektów o zróżnicowanym i uzupełniającym się charakterze, tj. społecznym, włączającym, kulturalnym i rekreacyjnym. Celem projektów infrastrukturalnym jest stworzenie miejsc i warunków do prowadzenia ww. działalności.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że działania inwestycyjne zawarte w przedmiotowym dokumencie ściśle korelują z założeniami zrównoważonego rozwoju w aspekcie ochrony środowiska oraz wypełniają zobowiązania w stosunku do regulacji prawnych Unii Europejskiej.

WÓJT
P. Jędrzejek
Paweł Jędrzejek